

Eadem rectificatio à nauigationibus

exactis Cap. IX.

Poste de nauigatione inter Aromata & Rapta, Diogenē quendā ait, qui in Indiā nauigarat, ac se cūdō fuerat reuersus, quū prope Aromata, nauigasset à Septētrione arreptū esse: quumq; Troglodyti cam à dextra habuisset, diebus uiginti quīnq; ad paludes, ex q;bus Nilus fluit applicuisse, quib; Raptorū prōmōto rū paululū est Australius. Theophilū autē quendā ex ihs, qui in Azaniā nauigare cōsueuerūt, à Raptis soluisse, ac Austri flatu, die uigēsimo ad Aromata peruenisse. Verū neuter horum, q; dierū nauigatio illa esset, aperuit, sed Theophilus se die uigēsimo illac applicuisse, Diogenes uero dieb. 25. Troglodyticā, prēter nauigasse dixit, solū referētes quot diebus nauigassent, minime aut aduertentes, quot dierū nauigatio illa, propter uentorū in tāto tempore irregularitatē & immutationem, esset, neq; utrū tota nauigatio illa ad se p̄tētrionē, aut meridiē facta fuisset. Verū Diogenes se tantū septētrione impulsū esse. Theophilus autē solē aistro nauigasse retulit: reliquā autē nauigationē qd eundē semp tenorē seruauerit, neuter dixit. Quod enim naues illę tot diebus, eodem fūerint impulsæ uēto, haudquaq; est credibile: ac ideo distantia eā, quā Diogenes inter Aromata & paludes, quib; Raptū pmon torū australius existit, 25. emensū est dieb. Theophilus à Raptis ad Aromata, lōgē maiorē 20. dieb. exegit. Theophilusq; diei ac noctis nauigationem mille esse stadia supposuit: cui rei licet ipse astipulest, ait tamē nauigationem eā, quę a Raptis ad Prassum, pimontorium ac multorū est dierū, 5000. tantū à Dioscoro stadiorū supponi: quū facile, ut par est, uēti sub æquinoctiali mutant, ac ideo secūdum ipsum etiā solis trāitus ad obliqua celeriores ponunt. Ob hāc īg; magis decuisset, ut relatæ dierū multitudini, fidē haud p̄sistit. Et ideo etiā, qd omniū manifestissi

mū est, qd Aethiopes & Rhinocerotū conuentū ex opposito gelidē cōstituit zone, quū ratio ipsa dictitet om̄ia, que sub eadē aēris qualitate posita sūt esse similia, siue plantae sint, seu animalia, imitariq; similitudines cœli, q; sub eiusdē sunt parallelis, aut illis q; æqualiter ab utroq; distat polo. Quapropter Martinus, solū usq; ad tropicū hybernū cōtraxit distantia, nulla rationabili causa de contractionis quantitatē reddita. Quod si quis & dierū numerū & seriē acceptaret p̄eragrationū, quē admodū ipse fecit, hęc seruaret, quantitatē solū diurnorū stadiorū pr̄ter modū & consuetudinē minueret, anteq; terminus ad eū perueniret parallelū, ad quē ipse uenire censem oportere. Atqui cōtrariū potius se, qui debet. Nempe ut possibilatē diurne peregrinatiōis crēderetur, tenori aīt perpetuo tam iuxta æqualitatē, q; secundū positionē, minime fides adhiberet, tanq; impossibile existat, ut distātia inquisita p̄ hāc accipialeat, aut illud solū, qd eo maior fiat sub æquinoctiali: uerū rectius ab ali quo eorti quę manifestius apparēt, deprehēdi potuisset, tale em lōgē fuisset certius, si quis magis mathematicalius cōsiderasset, quę regionibus illis accidere solēt. Verū cū historia talia p̄stare nequeat reliquū est, ut à simplicioribus plenius cōsideret rationabile quātitatis ultra æquinoctialē egressionis. At illa p̄ formas & colores animaliū, quę in locis illis sunt, p̄cipi potest. Vnde se quicq; parallelū p̄ Agisymbā régionē, quę sine cōtrouersia Aethiopū est, nequaq; ad hybernū usq; ptingere tropicū, sed citra æquinoctialē potius terminare, nō enim apud nos in oppositis locis, hoc est, sub tropico estiuo: homines iam Aethiopū colores habēt, neq; Rhinocerotes sunt, aut elephātes, sed in haud multū illis australioribus modice existunt nigri: Quemadmodū qui intra Syēnē triginta habitat schœnis, qualesq; sunt Garamantes, quos Martinus ob hanc causam, nequaquam sub tropico estiuo, neque eo borealiores, sed